

КУЧ-АДОЛАТДА

2013 йил
27 сентябр,
жума
№ 39 (448)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

<http://www.olysud.uz>

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

БУЮК КЕЛАЖАК ЙЎЛИДАГИ ЭЗГУ МАҚСАДЛАР

уларни рўёбга чиқаришда устоз ва
мураббийларнинг алоҳида ўрни бор

Ватанимизнинг тараққиёт йўлидан дадил одимлаши, жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаши, мамлакатимиз иқтисодий, илмий-техникавий, маданий-маърифий салодигити юксалиб боришининг муҳим воситаларидан бири бўлган таълим соҳаси начил ривожлантирилмоқда.

Бу жаҳонда ўқитувчиларнинг самарали меҳнат килиши, ишга ижодий ёндашиши, изланиши учун барча шароит ва имкониятларни яратиш ва уларни кўллаб-куватлашга оид кенг кўлами

чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Ёшларга пухта билим бериш, уларни миллий анъана ва қадиряларни мизга содиклик руҳида камолга етказиш, қизиқиши ва лаёкати бўйича касб-хунарни

га йўналтиришга оид эзгу сайд-харакатлар хорижий мамлакатларда хам ибрат олишига аризулук модель сифатида юксак баҳоланмоқда.

"Обод турмуш йили" Давлат дастури ушбу хайрли ишларни нафақат изчил давом этириш, балки таълим соҳасини сифат жиҳатидан янада юкори боскичга кўтаришга қаратилган кенг кўлами чора-тадбирларни амалга оширишга йўл очмокда. Жумладан, Давлат дастури тўртинчи бўлумидаги жисмонан соғлом, маънан етук-барқамол авлодни тарбиялаш, қадрларни касб-

жиҳатдан хозирги замон талаблари даражасида тайёрлаш, таълим сифатини янада ошириш ва тақомиллаштириш, таълим мусассасаларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш борасида амалга оширилаётган ишлар самарадорлигини юксалтиришга қаратилган аниқ чора-тадбирлар белгилаб берилган.

Айтиш жоизки, "Таълим тўғрисида"ги конун, Кадрлар тайёрлаш милий дастури ва Мактаб таълим министри ривожлантириш Давлат умуммиллий дастурини ҳётга татбиқ этиш давомида

замон талабларига жавоб берадиган, барча жабхаларда мамлакатимизни изчил ривожлантиришни таъминлаш шарт-шароитларига мос келадиган, бутун дунёда эътироф этилган ноёб узлуксиз таълимнинг миллий модели яратилди. Мазкур тизимнинг самарали фаолият кўрсатилиш учун зарур мустаҳкам таълимни милий мактабни яратилди. Малакали педагог кадрлар тайёрланди, янги давлат таълим стандартлари ва ўкув-услубий адабиётлар ишлаб чиқиди.

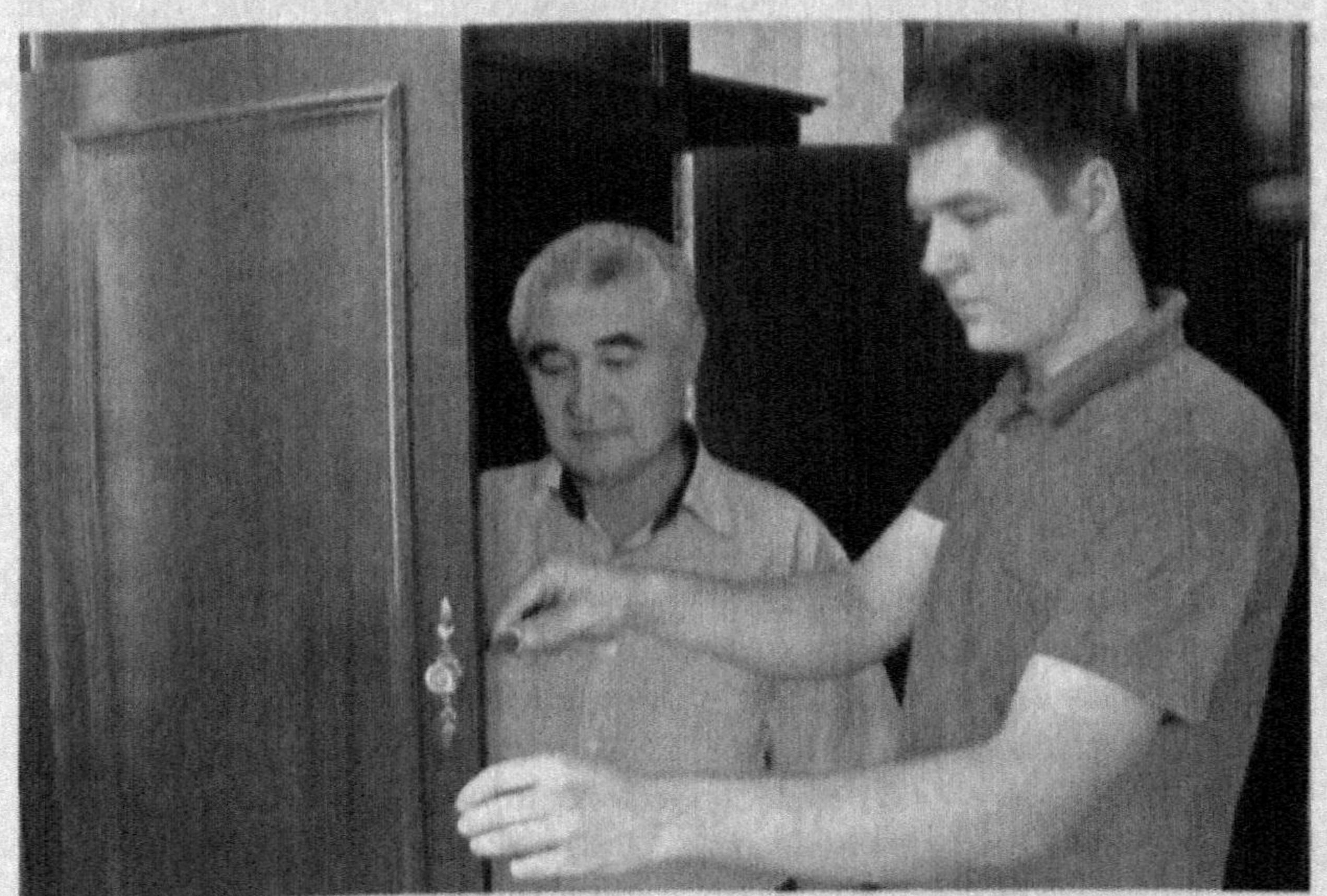
(Давоми иккинчи бетда)

Qonun ko`magi

Тадбиркорлар манбаати доимий ҳимояда

Маълумки, бугунги кунда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик иқтисодиётимиз ривожида муҳим ўрин тутмоқда. Шу боис соҳа вакиллари манбаатларни ҳимоя қилишга устувор аҳамият берилмоқда.

(Давоми иккинчи бетда)

Маълумки, суд қарорларининг тўлақонли ижро этилиши инсон ҳуқуқ ва манбаатларни таъминлашнинг муҳим омилларидан бири ҳисобланади. Шу боис суд-ҳуқуқ тизимида олиб борилаётган ислоҳотлар жараёнда суд қарорларини ижро этиш тизимини

тақомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада Президентимизнинг 2013 йил 29 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирилиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техники жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департamenti фаолиятини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори муҳим дастурламал бўлиб ҳизмат қиластир.

(Давоми иккинчи бетда)

Qaror va ijro

Суд ҳужжатлари ижроси

ИНСОН ҲУҚУҚ ВА
МАНБААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШДА
МУҲИМ АҲАМИЯТГА ЭГА

Қонунчиликни демократлаштиришнинг самарали механизми

Самарқанд шаҳрида "Фуқаролик институтлари ва мөърий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг жамоатчилик экспертизаси: қонунчиликни демократлаштириш масалалари" мавзуусида ҳалқаро илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Тадбир Фуқаролик жамияти шаклланини мониторинг килиш мустақил институти томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинг институти, Адлия вазирилиги, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси билан ҳамкорлиқда ЕХХТнинг мамлакатимиздаги лойиҳалари мувофиқлаштирувчиси, Германиянинг Ф.Эберт номидаги жамғармалар, Миллий демократия институти (АҚШ) ҳамда БМТ Тараккёт дастурининг ваколатоналари кўмагида ташкил этилди.

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, давлат ва жамоат тузилмалари, ЮНЕСКО, ЕХХТ, Ф.Эберт ва К. Аденаяр номидаги жамғармалар, Миллий демократия институти (АҚШ) ҳамда БМТ Тараккёт дастурининг ваколатоналари кўмагида ташкил этилди.

(Давоми учинчи бетда)

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва унинг қонуний манбаатларини ҳимоя қилиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Энг муҳими, бу борада мустаҳкам ҳуқуқий база яратилганини алоҳида таъкидлаш жони. Аввало, Конституциямизда инсон, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари, шатель ҳамда қадр-қиммати энг олий қадрият эканлиги белгилаб қўйилди.

Qonun ijodkorligi

Мурожаат қилиш ҳуқуқи

бу борадаги ҳуқуқий асослар
янада тақомиллаштирилмоқда

Бош қомусимизнинг 2-моддасида қайд этилганидек, давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манбаатларига хизмат қиласиди. Давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъулдирлар.

Шунингдек, мамлакатимизда фуқароларнинг мурожаат қилиш ҳуқуқини амалда тўлиқ таъминлаш мақсадида муҳим чора-тадбирлар амалга оширилиб келинмоқда.

(Давоми учинчи бетда)

Мамлакатимизда соглом ва баркамол авлодни вояга етказилиш борасида яратилаёттан улкан имкониятлардан самарали фойдаланиб, спорт билан мунтазам шугулланаёттан ўғил-қизлар сафи тобора кенгайиб бўлмоқда. Бунда замонавий спорт мажмуалари ёшларимизни ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан етук этиб тарбиялаш, уларнинг жаҳон спорти майдонларида юксак мэрраларни эгаллашга қодир авлод бўлиб шаклланishiда муҳим омил бўлмоқда.

Bolalar sporti

Иқтидорли спорчилар маскани

Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганидек, бизнинг фарзандларимиз ғоят истеъоддли, ақлу заковат бобида хеч кимдан қолишмайди. Уларнинг иктидорини қадрлаш, имкониятларини юзага чиқариш, Ватанинг мард ва фидойи фарзандлари этиб тарбиялаш учун шарт-шароит яратиб бериш ҳар биримизнинг

шарафли бурчимиздир.

(Давоми тўртнчи бетда)

Bolalar sporti

Иқтидорли спортчилар маскани

(Давоми. Бошланиши биринчи бетда)

Пойтахтимизда 2005 йилдан бўён фаолият юритиб келаётган "Форум юниор спорт" болалар спорти мажмуаси ҳам ана шундай буюк мақсадларга хизмат килаётган марказлардан биридир. Бугун ушбу замонавий спорт мажмуасида уч юз нафардан зиёд ўғил-қиз спорт билан мунтазам шуғулланади.

Ёшлилнинг истеъодини рўёбга чиқаришда спортнинг ўрни бекиёс. Спорт билан мунтазам шуғулланган ўғил-қизларда аввало ўз устида ишлаш, мустақил фикрлаш, мақсад сарі дадил интилиш кўнимаси шаклланади. Айниқса, фарзандларимизнинг кичик ёшдан хисмоний тарбия ва спорта дўст тутингани уларнинг таълим-тарбияси учун фоят муҳимдир.

Замонавий талабларга тўлиқ жавоб берадиган мазкур спорт мажмуасида бадиий гимнастикага ихтиослашган катта зал, иккита машгулотлар зали, ювениш, кийим алмаштириш, тибиб хоталари мавжуд. Ишноти иситиш ва совутиш тизими билан таъминланган. Бу йил капитал таъмирланган мажмуя худудида сунъий копламали мини-футбол майдони фойдаланиши топширилди.

Бундай кулий шароитни кўриб, фарзандни ушбу мажмууга етаклаб келаётган ота-оналар, айниқса, бадиий гимнастика тўғрагига қатнаётган қизлар сафи кенгайиб бораётгани кувонарли.

"Форум юниор спорт" болалар спорти мажмуасида айни пайтда

240 нафардан зиёд қиз бадиий гимнастика билан мунтазам шуғулланмоқда. Машгулотлар согломлаштириш, тайёрлов ва спорт йўналишлари бўйича ҳафтада олти кун ўтказилади. Тўғракка қизлар уч ўғидан қабул қилинади. Улар аввал согломлаштириш ва тайёрлов гурухларида шуғулланади. Спортчилар кобилиятини намойиш қилганлар спорт йўналиши бўйича кучайтирилган машгулотларга жалб этилади.

Ушбу спорт мажмуасида тарбияланган гимнастичиларидан Комила Тўхтаева Осиё чемпионати соғирларни қизлар Сафронова Ўзбекистон чемпиони бўлгани бу ерда маҳоратли гимнастичилар тайёрлаш тизими тўғри йўлга кўйилганинг дали-

лидир. Айни пайтда улар шу ерда болаларга мураббиялик қилмоқда. Шунингдек, Элеонора Мухаммадиева ва Мария Мамажонова каби олий маълумотли мураббиялар устозлар қилаётган ўш гимнастичилар қайд этётган натижалар ҳам ўтиборга молик.

Шогирларимиз соглом воязга этиши баробарда мамлакатимиз ва ҳалқаро миқёсдаги мусобақаларда мунтазам соғирларни эгаллаб келаётгани бизнинг ютуғимиздир, — дейди мураббия К.Тўхтаева. — Гимнастичиларимиздан Татьяна Ким Ўзбекистон ўсмирилар терма жамоасига қабул қилинди. Зулфия Исроилова, Муштарий Шоназорова, Айдэ Гасанова, Ойша Бобоматова каби иқтидорли қизлар ҳам маш-

гулот ва мусобақалarda яхши натижаларни қайд этиб, юқори спортчилик салоҳиятини кўрсатмоқда. Уларнинг барчаси ўз тенгурлари ўртасида мамлакатимиз ва шахар биринчилклари, "Кор парчаси", "Кичкинтой" каби турнирларда голиб ва соғирлорлар сафидан жой олган.

Мажмуанинг ушува пенчак-силат тўғракларида тарбияланётган ўш спортичиларнинг галабалари ҳам мутахассислар томонидан юқори баҳоланаётди. Шарқ якка-курашлари устаси Тоҳир Эргашев моҳир спортчиларни тайёрлашда хисмоний кўнимикларни шакллантириш билан бирга уларнинг маънавий дунёси ва руҳиятини бойитишига ҳам алоҳида ўтибор қаратиш зарур, деб хисоблади. Ҳам спорт малакасини, ҳам маънавиятини ўғун ри-вожлантириб борган спортчигина юксак чўққиларни забт этишига қодир бўлади.

— Ушува пенчак силат машгулотларида қатнашаётган 60 нафардан зиёд ўғил-қизга ушбу спорт турларининг гимнастика ва согломлаштириш йўналиши, яъни инсоннинг хисмоний ва маънавий камолотига хизмат киладиган комплекс машҳуларни бажариш ўргатилади, — дейди Т.Эргашев. — Шогирларим орасида ушу бўйича Елизаветта Қодирова, Мадина Мухаммаджонова, Комила Эргашева, пенчак силат йўналишида Элёр Алиев, Зулфия Розикова мамлакат чемпионатлари ва ҳалқаро турнирларда муваффакиятли иштирок этиб келаётганини мумнуман. Чунки улардан ўнҳак олиб спортга қадам кўяётган болалар сафи ҳам кенгайиб бормоқда.

Мамлакатимизда спорт баркамол авлодни тарбиялашнинг энг муҳим воситаси сифатида белгиланган. Давлатимиз раҳбарни таъкидлаганидек, спорт — соглом авлод, соглом келажак дегани. Бинобарин, факат соглом ҳалқ, соглом миллатгина буюк ишларга қодир бўлади.

Хоҳир тошхўжаев

Garoyib olam

Бу дунёда инсон учун энг қимматли нарса вақт саналади. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки ҳар бир нарсанни ўз вақтида бажариш инсоннинг орзу-умидлари рўёбга чиқишини таъминлайди. Вақтни кўйдан бой бериш, энг бебаҳо дамларни елга совуриш табиийки, афсус-надоматларга сабаб бўлади.

Биз билган ва билмаган дунё

СОАТНИНГ АНТИҚА ТУРЛАРИ

Аслида бугунги сұхбатимиз вақт ҳақида эмас, балки ҳаммамиз учун қимматли билғиларни қарашади. Балки қарашади ғалабалари ҳам мутахассислар томонидан юқори баҳоланаётди. Шарқ якка-курашлари устаси Тоҳир Эргашев моҳир спортчиларни тайёрлашда хисмоний кўнимикларни шакллантириш билан бирга уларнинг маънавий дунёси ва руҳиятини бойитишига ҳам алоҳида ўтибор қаратиш зарур, деб хисоблади. Ҳам спорт малакасини, ҳам маънавиятини ўғун ри-вожлантириб борган спортчигина юксак чўққиларни забт этишига қодир бўлади.

Маълумки, қадимда одамлар оdatda, вақтни күёшнинг ҳаракати, хўрз қиқириги ёки шамнинг қанча кисми ёнганига қараб аниқлашган. Ҳарорат ўлчагичга ўхшаш ўлчовли шам ва лампалар ҳам бўлган. Ўша пайтларда кундузи қўёш энг ишончли вақт ўлчови ҳисобланган бўлса, тунда сув соатлари муҳим ўрин тутган. Сув соатларида бир идишдан иккичисига сув куйилиб турган.

Кейинчалик эса, жиринглайдиган соат ихтиро килинди. Аммо бу ибтидий соат қиши истиған пайтда эмас, балки ҳар соатда жиринглайдиган. Дунёдаги энг қадимий меҳаник соат эса, 725 йилда Хитойда ишлаб чиқарилган.

Соат ихтиро киган одам унинг сония милини ҳам яратиш лозимлигини билмаганилиги барчани таажужуба солса керак. Ҳақиқатдан ҳам, соатин ихтиро килган одам бошқа-ю, унинг сония милини яратган одам-англиялик дўхтири Жон Флоуэр ҳисобланади. У беморларда томир уришини ҳисоблаш учун соат сониясини яратган эди.

Буни қарангки, вақтни тежаш, умрнинг ҳар лаҳзасини кадрлаш ҳамма давларда ҳам ўз мояхитини йўқотмаган. Масалан, дунёда энг қадимги катта соат Рим империясидан жойлашган бўлиб, у иккি минг йил аввал Мисрада император Август томонидан ясатилган. Бу бизнинг бугунги тасаввуримиздаги соатдан тубдан фарқ қилган. Аниқроқ айтганда, улардан сира қолишибмайди. Аниқроқ айтганда, бу соатларни ҳаракатини яратишади. Шундай сўнг эр-хотин бир амаллаб ижарага ўтиб, дуч келган ишни қилиб, базур кун ўткашидади. Раҳмат эса, ишҳакини талаб қилган Файратни ошкорга кўрктиш йўлига ўтиб, таниши йигитларга айтиб, уни калтаклашибади. Ҳамма оларни ўткашидади. Чунки уларнинг пешона тери билан ишлаб топган пулларини ҳамтоворлар аллақачон ишлатиб юборган эди.

Хукук-тартибот идораси ходимларининг сайд-ҳароқати билан айбдор тез орада кўлга олинди ва унинг устидан жиноят иши қўзатилади. Асосиз ваъдаларга учиб, хорижга келган эр-хотин 8 ой соувук ўлкида оғир шароитларда ишлаб, қишлоқка қуруқ кўл билан кайтишидади. Чунки уларнинг пешона тери билан ишлаб топган пулларини ҳамтоворлар аллақачон ишлатиб юборган эди.

Хукук-тартибот идораси ходимларининг сайд-ҳароқати билан айбдор тез орада кўлга олинди ва унинг устидан жиноят иши қўзатилади. Шу ўринда таъқидлаш жоизи, бугун конуний ўй билан хорижий давлатларга турила мақсадларда боргани фуқароларимизнинг хукук ва манфаатлари тўлиқ ҳимоя қилинмоқда.

Раҳмат Тожибоев кутуб олади. Шундай сўнг Раҳмат мөхмонарни эски "қадрдони"га айланаб котган Марина исмли аёлниги бошлаб боради. Келишувга биноан Файрат билан Раҳмат куришил фирмасида, Шоира эса, хонадон эгаси Марина ҳамда кўшини туманда яшовчи Галина исмли аёлнинг ўй юмушларини бажарадиган бўлади. Шу куни эр-хотиннинг фуқароларимизнинг хукук ва манфаатлари тўлиқ ҳимоя қилинмоқда. Шундай экан, ҳар биримиз конунга таяниб иш килсан, фойдадан холи бўлмайди.

Шаҳбоз УМАРОВ, жиноят ишлари бўйича Бойсун тумани судининг раиси Абдунаబи БОБОЁРОВ, "Куч — адолатда" мухабири

Газета "Шарқ" нашриёт-матбааси босмахонасида оғсет усулида босилди. Босмахона манзили: Тоҳкент шахри, Буюк Турон кўчаси, 41-й.

Манзилининг Тоҳкент шахри, А.Қодирий кўчаси, 1-й.

E-mail: kuch-adolatda@mail.ru

Тел.: (8 371) 239-02-54, 241-01-56

Буюртма: Г-16. Қоғоз бичими: А-2. Ҳажми 2 босма табоқ.

Сотудва эркян нарҳида. Адади: 7641.

2 3 4 5 Топшириш вақти: 21⁰⁰ Топширилди: 21³⁰

Muloqot

Газетхон савол беради...

— Илтимос, уй-жой ижара шартномаси ва уни тузни тартиби ҳақида маълумот берсангиз.

Ф.ЖУРАЕВ,

Олот тумани

— Сизнинг бу саволингизга жавобин шуни айтиш кераки, уй-жойини ижарага бериш шартномаси Фуқаролик кодексининг 603-моддасига мувоғик, ёзма шакла тузилади. Фуқаролар ўртасида тузилган уй-жойини ижарага бериш шартномаси нотариал тасдиқланган бўлишиши керак. Ижарага бериувчи ижарага олувчига доимий яшаш учун яроқли бўш уй-жойни лозим. Ижарага бериувчи ижарага бериш турар жой жойлашган ўйдан тегиши даражада фойдаланиши, уй-жойини сакланишини таъминлаш ва уни яхши ҳолда тутиши, ижарага бериувчи ижарага олувчи тартиби таъминлашади.

Айтиш керакки, 2008 йил 8 июля Президентимизнинг "Одам савдосига қарши кураши самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорининг қабул қилинши бу борадаги ишларни янги босқичга кўтарди. Мазкур қарорга мувоғик одам савдосига қарши кураши самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорининг қабул қилинши бу иллатга қарши курашида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Айтиш керакки, 2008 йил 8 июля Президентимизнинг "Одам савдосига қарши кураши самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорининг қабул қилинши бу иллатга қарши курашида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Саволга Бухоро шахар 10-сон давлат нотариал идораси нотариуси Н.Бобокулов жавоб берди.

Ehtiyyot boling, firibgar!

унга даҳл қилиш жавобгарликка сабаб бўлади

лик. Раҳмат Тоҳибоев бундан бир неча йил мұқаддам хорижга бориб, ўша ердада куришил фирмаларидан бирига ишга жойлашади. Аввалинга тингчина меҳнат қилиб ўрган бу йигит Марина исмли аёл билан танишгач, нияти бутунлай ўзарди. Кискаси, Р.Тоҳибоев Маринанинг "маслаҳати" билан қишлоғига қайтиб келади. Аниқроқ айтасак, Р.Тоҳибоевнинг нияти содда ва ишонувчан одамларни топиб, алдаб хорижга олиб кетиш эди. Шу мақсадда у акаси Рустамнинг кизи Шоира ва кўёви Файратни турила ваъдалар билан алдаб, хорижга боришга

Раҳмат Тоҳибоев кутуб олади. Шундай сўнг Раҳмат мөхмонарни эски "қадрдони"га айланаб котган Марина исмли аёлниги бошлаб боради. Келишувга биноан Файрат билан Раҳмат куришил фирмасида, Шоира эса, хонадон эгаси Марина ҳамда кўшини туманда яшовчи Галина исмли аёлнинг ўй юмушларини бажарадиган бўлади. Шу куни эр-хотиннинг фуқароларимизнинг хукук ва манфаатлари тўлиқ ҳимоя қилинмоқда.

Шоира ва кўёви Файратни турила ваъдалар билан алдаб, хорижга боришга олиниб, хужжатлар ўй эгаси Маринага топширилади. Шу алфозда ойлар бирин-кетин ўта бошлади. Аммо иш ҳақи тўғрисида